

SZÚRÓPRÓBA 1.

Mérték Médiaelemző Műhely

2016. április 15.

Közhírek és kormányhírek

A médiatörvény minden tájékoztatást végző médiaszolgáltató számára kötelezettségként írja elő a **kiegyensúlyozott tájékoztatást** a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről a tájékoztató és hírműsorokban. A törvény a közszolgálati médiaszolgáltató számára célként jelöli meg azokat a követelményeket, amelyeknek a közszolgálati médiaszolgáltatásnak eleget kell tennie¹: ezek a **kiegyensúlyozott, pontos, alapos, tárgyilagos és felelős hírszolgáltatás, valamint tájékoztatás, továbbá az egyes eltérő vélemények ütköztetése, a közösség ügyeivel kapcsolatos viták lefolytatása, a megbízható tájékoztatáson alapuló, szabad véleményalkotáshoz való hozzájárulás.**

A közszolgálati médiaszolgáltatást jó ideje erős kritikák érik a sajtóban, számos esetben derült fény hírhamisításra, erősen manipulált hírtartalom közreadására. A kifogások között megjelent az egyoldalúság, az elfogultság, a kormánypolitikát népszerűsítő hírszerkesztési gyakorlat. Az elemzésben azt vizsgáltuk, hogy miként érvényesültek a törvényi követelmények, mennyiben valósult meg a minőségi műsorkészítés a köztelevízió híradásaiban. Figyeltük emellett, hogy felfedezhetők-e manipulációs technikák pl. a témaválasztásban, a blokkok felépítésében, vagy propagandisztikus elemek – egyebek mellett – a nyelvhasználatban, a hírek képi és hangzó bemutatásánál.

Egy tetszőlegesen kiválasztott nap, 2016. március 30. 18 órai és 19.30-as hírműsorait elemeztük abból a szempontból, hogy miként valósul meg a **kiegyensúlyozott, tárgyilagos és felelős hírszolgáltatás** a köztelevízióban.

Az elemzést a Mérték megbízásából Bencsik Márta készítette.

Hol keressük a kiegyensúlyozottságot?

A kiegyensúlyozott hírszolgáltatás többet jelent annál, mint az egyes tudósítások, interjúk, riportok és összeállítások útján megvalósult tájékoztatásban az eltérő releváns véleményeket megjelenítse. Általános kötelezettsége ez a tájékoztatói tevékenységet végző médiaszolgáltatóknak. A közszolgálati joggal elvárta – és a törvényben rögzített – cél az is, hogy a hírszolgáltatás egésze legyen kiegyensúlyozott. Ez mindenképpen sokszínűséget, sokoldalúságot is jelent, ahogyan a Köszolgálati Kódex² fogalmaz „mind a műsorrendben, mind a műsorfolyamban” – azaz azt, hogy a rádiós és televíziós hírműsorok a közérdeklődésre számot tartó események széles körét bemutassák, megismerhetők legyenek általuk az időszerű politikai események és az ahhoz kapcsolódó eltérő pártvélemények éppúgy, mint a hazai és európai, nemzetközi élet napi történéseinek fontosabb krónikája. A kiegyensúlyozottságnak a közérdekű eseményekről szóló hírek kiválasztása és adásba

¹ A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.) . 83.§ (1) m)-n)

² Köszolgálati Kódex – A közszolgálati médiaszolgáltatás alapvető elvei – **O) A közmédiarendszerben alkalmazott műsorkészítők és műsormegrendelők önállóságának és felelősségének mértékére és biztosítékaira, a műsorkészítés, műsormegrendelés és a műsorszerkesztés elveinek meghatározásában való részvételük biztosítékaira vonatkozó elvek**

„A közszolgálati médiaszolgáltató vezetőjének feladata annak biztosítása, hogy a pártatlanság, hitelesség, tárgyilagosság, időszerűség, pontosság, sokszínűség, sokoldalúság mind a műsorrendben, mind a műsorfolyamban egyaránt érvényesüljön....”

szerkesztése során is érvényesülnie kell, hiszen nem tekinthető elég széles körűnek az a tájékoztatás, amely csupán egy-két téma köré épülő híradásokkal kívánja elősegíteni a nézők eligazodását, viszonylag szűk szeletet kiválasztva a vitatott aktuális kérdésekből, a társadalom számára fontos eseményekből.

Az adások tematikájában ez alkalommal is a migránsokra vonatkozó híradások kaptak jelentős szerepet, de aktualitásként a bevándorlás ügyét megelőzte a Magyarországot fenyegető iszlám terror alapos bemutatása. Talán nem lényegtelen megemlíteni, hogy a két téma bemutatása „természetesen”, kapcsolódott egymáshoz: a brüsszeli, korábban a párizsi terrortámadások és a Magyarországot is célba vevő terrorfenyegetés egyaránt az Iszlám Államhoz kötődik, a bevándorlók túlnyomó többsége pedig iszlámhívő, és egyes terroristák is a migránsok közé keveredve jöttek Európába. A 18 órakor kezdődő 26 perces Híradó 13 percig foglalkozott e két témával, az esti hírműsor pedig az 54 perces adásidejéből több mint 22 percet szánt a terroristákra és a bevándorlókra.

A két híryanag összemosásának ténybeli alapja, az összefüggések feltárása hiányzott a bemutatás során. A szerkesztésben a két téma ilyen összekapcsolása egyoldalú véleményt közvetít, nem árnyalja a problémát, pedig ez a közmédia tájékoztatási tevékenységétől elvárható lenne.

A terrorcselekmények bemutatását feldolgozó hírműsorok hatásmechanizmusában sajátos kettősség volt észlelhető: egyrészt a terrortámadások ellen itthon és külföldön bevezetett intézkedések, illetve a tervezett terrorellenes akcióterv elemei a nézők megnyugtatót célzhatták, ugyanakkor a közelmúlt eseményeinek felidézése, a Brüsszeltől Dél-Oroszorszáig elkövetett támadásokról szóló híradás a fenyegetettség érzetét kívánta fenntartani. S hogy ez valóban ilyen hatással bírhat, éppen egy híradós anyag támaszthatja alá: az esti műsorban szerepelt a Nézőpont Intézet közvéleménykutatásának eredményéről egy rövid beszámoló, amely szerint a brüsszeli események után a magyarok 65%-a azt gondolja, hogy Magyarország is terrorcselekmény célpontja lehet, szemben az egy évvel ezelőtti 43%-kal. Az pedig kétségtelen, hogy a sajtónak a terrorista támadások bemutatásában, a terrorcselekményektől való félelem, a veszélyhelyzet érzetének napirenden tartásában nagy szerepe és komoly felelőssége van.

Különösen áll ez a közszolgálati médiára, amely számára a médiatörvény teljesítendő célként fogalmazza meg, hogy felelős hírszolgáltatást kell nyújtania. A felelősség magában foglalja, hogy ellenőrzött, tényszerű információkat kell közölni, és azokat körültekintéssel kell közzétenni. Ennek a közvéleménykutatási adatnak az ismeretében különösnek tűnik a híradósok azon választása, hogy – a terrorizmus témakörében – 3 percet szenteltek egy olyan – némi túlzással, „békebeli” – repülőgép eltérítésnek, amelyet egy egyiptomi férfi állítólag azért követett el, mert 24 éve nem engedték a hatóságok, hogy Cipruson élő családjához utazzon, és a legkézenfekvőbb megoldásnak egy egyiptomi belföldi járatnak a külföldre kényszerítését tartotta. Az összeállításban idézték a gépeltérítő ügyészségen tett vallomását, aki egyébként egy robbanómellény utánzattal követte el a terrorcselekményt, megszólaltattak egy magyar repülésbiztonsági szakújságírót, aki szerint a repülőgép személyzete volt a hibás, mert komolyan vette a fenyegetést, nyilatkoztak néhányan a túsok közül, akik nem haragudtak a géprablóra, nyugodt, közvetlen embernek írták le.

A hírt aznap több sajtótermék is feldolgozta, a közmédiában történt igen részletező bemutatása – a terrorizmussal kapcsolatos nyolcféle információ (Magyarországtól Dagesztánig, Brüsszeltől Münchenen keresztül Rómáig és Bulgáriáig) alig tíz perces feldolgozását követően 3 percet fordítottak erre az egy történetre – azonban furcsa aránytalanságot jelez. Hiszen éppen a közmédia felelőssége és az imént kifejtett, kutatási adatokkal is megerősített hatásmechanizmus jegyében igen kétélűnek tűnik e híradás ilyen módon történt közreadása. Mi volt a célja így ennek a tudósításnak,

nehezen értelmezhető. Hogy színesítse a napi terror tematikát? Fokozza a feszültséget? Vagy megnyugtassa az embereket, nem minden terrorcselekmény végződik véres erőszakkal és tragédiával? Vagy ez is az éberségre figyelmeztessen, hogy tényleg bármi bármikor megtörténhet? Mindenesetre az adott körülmények között a géprablás feldolgozása a híradóban történt módon nehezen egyeztethető össze a felelős hírszolgáltatással.

Féloldalas híradás

A Közzszolgálati Kódex a hírek kiegyensúlyozottságával, sokoldalúságával, tárgyilagosságával, a vitatott kérdések, különböző vélemények és nézetek bemutatásával kapcsolatos elvek között rögzíti, hogy „a közzszolgálati médiaszolgáltató ... hitelesen, sokoldalúan, tárgyilagosan, időszerűen és rendszeresen tájékoztat(ja) a hazai és külföldi, közérdeklődésre számot tartó politikai, közéleti, társadalmi, gazdasági, tudományos, vallási, kulturális és sporthírekről, illetve eseményekről.” A közzszolgálati médiaszolgáltatás törvényi céljainak megfelelően a műsorszámok a nézetek tárgyszerű és sokoldalú bemutatásával segítik a hallgatók és a nézők véleményalkotását.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás, beleértve a sokoldalúság követelménye tehát nem pusztán az időszerű politikai eseményekre vonatkozik, amelyeknél a pártok eltérő álláspontját közzé kell tenni, hanem az emberek helyzetét közvetve vagy közvetetten jelentősen befolyásoló tényekről, körülményekről is sokoldalúan, az eltérő lényeges véleményeket ismertetve kell az adott híradásban beszámolni.

Ez a sokoldalúság hiányzott például az esti M1 Híradóban, amikor arról adtak hírt, hogy április elsejével bevezetik az új, országosan egységes hulladékgazdálkodási rendszert, amelynek célja, hogy fenntartható, rendezett és átlátható legyen, ezzel garantálva a szolgáltatás biztonságát. A bejátszásban egy vidéki polgármester elmondta, hogy évek óta jól működik a szelektív hulladékgyűjtés a településen, a lakosok általában elégedettek is vele. Aztán egy debreceni hulladékos cég szóvivője bemutatta a helyi szelektív és veszélyes hulladékgyűjtést, aminek egyik eleme, hogy már 10 éve ingyen vihetik a hulladékudvarba a szemetet a debreceniek, ha nem fér a kukájukba. Végül az ágazatért felelős államtitkár ismertette az új rendszer lényegét: április 1-jétől „ugyanaz a kukásautó ugyanazon a napon, ugyanabban az órában megjelenik ugyanabban az utcában és elvégzi a közzszolgáltatást.” Az egyetlen érezhető változás az lesz – mondta a tudósító, hogy a lakossági díjakat más bankszámlaszámra kell majd utalni.

De mégis, akkor miért a változás? – kíváncszott volna a kérdés, ha nem pusztán kormányzati hirdetőfalként működött volna a köztelevízió hírműsora. Sőt, ahhoz, hogy a nézők a körülményeiket jelentősen befolyásoló kérdésben ki tudják alakítani a véleményüket, nemcsak ezt a kérdést kellett volna feltenni, hanem be kellett volna számolni arról is, hogy a hulladékgazdálkodási szakmai szervezetek több minisztériumnak is petíciót írtak³ márciusban az egységes kukaholding bevezetésének a felfüggesztése érdekében. Aztán azt is fontos lett volna tudatni, hogy Gémesi György, a Magyar Önkormányzatok Szövetségének elnöke katasztrofálisnak tartja az új rendszert⁴, mert az ellehetetleníti a hulladékkezelő cégek finanszírozását, a szemétdíjat elveszi, az adósságot az önkormányzatoknál hagyja. És az is oldotta volna a tájékoztatás egyoldalúságát, ha informálnak róla, hogy Tarlós István⁵ főpolgármester a Fővárosi Közgyűlés döntése⁶ alapján levélben fordul a

³ Jön a nagy szemétkáosz? –

<http://mno.hu/gazdasag/jon-a-nagy-szemetkaosz-1334361>

⁴ Óriási veszélyt rejt magában az állami kukaholding létrehozása – Klubrádió, Gémesi - 2016.02.02

<http://www.klubradio.hu/cikk.php?id=16&cid=196004>

⁵ Tarlós módosíttatná a hulladéktörvényt

Hátrányos a fővárosra, ezért kezdeményezik a hulladékgazdálkodási törvény módosítását

kormányhoz, hogy tudassa, a budapesti önkormányzatnak nincs lehetősége kigazdálkodni a több milliárdos többlethiányt, ha bevezetik a rendszert. Ráadásul a közgyűlési döntés aznap született, azon az ülésen, amelyen a Főváros a kötelező betelepítési kvóta elutasításáról határozott. Amiről természetesen beszámolt az aznapi Híradó. Az új hulladékgazdálkodási rendszerről szóló tájékoztatás nem volt kiegyensúlyozott, hiszen az üggyel kapcsolatban meglévő lényeges ellentétes álláspontokról, aggályokról, tiltakozásról nem számolt be a hírműsor. Sőt, az sem derült ki, hogy egyáltalán léteznek ilyen vélemények.

A tájékoztatás tartalom hiányában elmaradt

Az állampolgárok széles körét érintő, különösen vitatott kérdésekben a közszolgálati médiaszolgáltatás kiemelt feladata a vélemények sokféleségét bemutatni. A kiegyensúlyozott tájékoztatás sérelmének klasszikus esete, amikor a bemutatás felszínes, nem tárja föl a valódi tartalmat, nem sokoldalú, olyan létező álláspontokról hallgat a televízió, vagy csak látszólag ismerteti azokat, amely szempontok ismerete elengedhetetlenül szükséges lenne a társadalmat jelentősen befolyásoló kérdésekben az önálló véleményalkotáshoz, az eligazodáshoz. Ide tartozik az is, amikor éppen a tények, azaz a történések, események lényege, a vitás kérdések alapja marad ki a tájékoztatásból.

Ilyen, az események felszínét épp csak érintő „akció-tudósítást” láthattunk a pedagógusok aznapi egyórás munkabeszüntetéséről mindkét híradásban. „Polgári engedetlenségi akciót tartottak a pedagógusok országszerte” cím alatt megtudtuk, hogy az ország több pontján csatlakoztak az akcióhoz, miközben három vidéki iskola előtti, nem túl nagy létszámú (a felvételek tanúsága szerint néhány tíz főt megmozgató) demonstrációt láthattunk a képernyőn, majd néhány felvételt vágtak be a március 15-i Parlament előtti pedagógus tüntetésről, amint Pukli István bejelenti a demonstrációt. Az összeállítás készítője kiemelte, hogy Pukli még a szakszervezeteket sem tájékoztatta a bejelentéséről, pedig a sztrájkbizottság már régóta tárgyalta a kormánnyal.

Miközben a pedagógusok engedetlenségi mozgalmáról szóló összeállítás leglényegibb információja az volt, hogy a kockás kokárda lett a kormány oktatáspolitikája elleni tiltakozás szimbóluma, és egy kezshelyi szülő (vagy tanár) mondataiból az hallatszott az összeállításban, hogy „az oktatásról és a gyerekeinkről” (szól az akció?), ezen kívül a tiltakozók szakmai követeléseiről, arról, hogy mi volt a kiváltó oka a demonstrációnak, semmi nem derült ki. Az ellenben igen, hogy amennyiben a kormány két héten belül nem ül külön tárgyalóasztalhoz a tiltakozókkal, akkor újabb nyomásgyakorló akciókat szerveznek.

Ennél jóval több teret kapott a kormány államtitkára, illetve a vele együttműködő pedagógus szervezet képviselője. A kormány által szervezett Köznevelési Kerekasztalnál helyet foglaló Nemzeti Pedagógus Kar elnöke saját hangon arra biztatta a civil szervezeteket, „akik valóban a szakmáért szeretnének szakmai megoldásokat keresni és ezért tenni, azok csatlakozzanak a Kerekasztalhoz, vegyenek részt ezeken a tárgyalásokon”. Úgy értékelte, hogy ott „nagyon komoly és érdemi munka folyik, és valóban van nyitottság arra, hogy ezek a változások hatékonyabb oktatási környezetet

Budapestinfó, 2016. február 5. - <http://budapest.hu/Lapok/2016/budapestinfo-2019-re-ujulhat-meg-az-m3-as-metro-unios-projekt-indul-a-dunai-hajozas-fejlesztesere.aspx>

⁶ Budapestinfó: a hulladékgazdálkodási szabályozás miatt a kormányfőhöz fordul a Főváros

<http://budapest.hu/Lapok/2016/budapestinfo-a-hulladeggazdalkodasi-szabalyozas-miatt-a-kormanyfohoz-fordul-a-fovaros.aspx>

hozzanak létre a jövőben.” Az oktatási államtitkár is kifejtette az álláspontját előszóban, és a tudósító tolmácsolásában is, miszerint a polgári engedetlenségi akciónak nem lesznek munkajogi következményei, ugyanakkor azt hangsúlyozta, aki nem él a kormány által följánlott együttműködés lehetőségével, az a gyerekeknek árt. Eredményként pedig kiemelte, hogy a kerekasztal ülésein például a pedagógusminősítési rendszerben és a nyugdíj előtt álló tanárok ügyében már megegyeztek, és eközben folytatódik a fizetések emelése is.

Ez a tudósítás nemhogy féloldalasra sikerült, túl sok tényleges információt nem tudhatott meg belőle a figyelmes néző. A tudósítás legvalószínűbb olvasata az, hogy a tanárok egy része a Pukli István-féle mozgalom kokárdával tiltakozik – valami meg nem nevezett dolog miatt – a kormány oktatáspolitikája ellen, nem dolgozik, és ráadásul még a szakszervezeteket is semmibe veszi, míg a kormány által létrehozott tárgyalóasztalnál a dolgozni akaró tanárok már meg is egyeztek a minősítések és a nyugdíjazások kérdésében. Ezen túlmenően azonban arról, hogy mi ellen vagy minek az érdekében tiltakoznak a tanárok, semmi lényeges konkrétummal nem szolgált a híradás, még csak említés szintjén sem. Az elhangzott két konkrétum a kormány által életre hívott kerekasztal működésének eredményeként, a kormányzati tárgyalókészséget volt hivatott hitelesíteni – a tiltakozó pedagógusok ellenében. Felelős véleményt – a tények ismerete hiányában – nem tud az állampolgár kialakítani és akkor külön kutakodás helyett inkább elfogadja az egyszerűbb, félinformációkon alapuló álláspontot.

Egy dologban azonban a közmédia betűhíven követte a Közzolgálati Kódex iránymutatását: a pártok reagálása nem maradt el, külön blokkban közölték a koraesti hírműsorban a Magyar Liberális Párt, a Jobbik, az LMP és a FIDESZ közleményeit, a fél nyolcas Híradóba pedig liberálisok helyett az MSZP szolidaritási sztrájkra vonatkozó felvetését is közzétették.

Manipulációs példatár – amikor a kevesebb több lett volna

A tárgyilagosság egyszerre jelent tárgy- és ténytérpességet és elfogultságmentes objektivitást. A közzolgálati médiaszolgáltató hírműsorainak a közérdeklődésre számot tartó eseményeket, a tényeket úgy kell bemutatnia, ahogyan azok a valóságban megtörténtek. A vitatott kérdésekkel, a különböző, egymástól eltérő álláspontokkal kapcsolatban a saját véleményét nem közölheti, amint ezt a közzolgálati kódex is iránymutatásként tartalmazza⁷, és a műsor összeállítása során is objektíven kellene eljárnia. A tárgyilagosság követelménye tehát vonatkozik a műsorkészítés folyamatára és a végeredményre is. Nyilvánvalóan nem lehet tárgyilagossá a műsor, ahol manipulációs eszközök használatát érhetjük tetten, és a szerkesztés során is megvalósul a propaganda szándéka.

Az európai sajtóban továbbra is vitatott az Orbán-kormány megítélése a bevándorlókval kapcsolatos intézkedések, a kerítésépítés, a határok lezárása miatt. A közmédia, amikor akad a magyar kormány ez irányú tevékenységét méltató, elismerő külföldi sajtótermék, cikk vagy híradás, rendre be is számol róluk. Áttérve a terror témából a napi migránspercekre, a görög-macedón határ melletti sátoztáborban történetekről szóló bejátszást választottak ketté az esti híradóban egy dán országos lap

⁷ Közzolgálati Kódex – A közzolgálati médiaszolgáltatás alapvető elvei – P) A munkatársakra vonatkozó – a törvényen túli – alapvető összeférhetetlenségi szabályok kialakításának elvei, különös tekintettel a hír- és politikai tájékoztató műsorszámokban foglalkoztatottakra (A közzolgálati médiaszolgáltató ... *politikai tájékoztató és hírszolgáltató műsorszámokon kívüli* műsorszámaiban bemutatathatja készítőik álláspontját is, de nem kelhetnek olyan benyomást, hogy a készítő egyoldalúan, előítéllettel közelített a témához....)

előző napi cikkével.⁸A Jyllands-Posten, amelynek vonatkozó oldalát meg is mutatták a képernyőn, Orbán Viktor fényképével és „A magyar reformok működnek” felirattal – a tudósítás szerint – arról írt, hogy a közép-európai országoknak igaza volt a migráns válság kezelésében és a külső határok védelmében, amit az Európai Unió csak most kezd megérteni. A szerző szerint az európai országok hálásak lehetnek a magyar határvédelemnek, amely egyrészt útját állja a népvándorlásnak, másrészt példa a tagállamok közötti hatékony együttműködésre. Az újságíró szerint igaza volt Orbán Vikornak, amikor Görögország azonnali megsegítését és a görög határ biztosítását javasolta, és most fél évvel később Rasmussen miniszterelnök is ezt mondja.

Ez a cikk igazán új információval nem gazdagította a köztájékoztatást, hiszen azt, hogy Dánia szigorított a menekültügyi rendelkezéseken és lezárta a határát, már januárban tudni lehetett. Az egyedüli oka, amiért adásba került, az, hogy a kormány előrelátását és ítélőképességét dicséri, a kormányfő bevándorlás-ellenes intézkedéseit igazolja vissza, ráadásul mindezt egy európai állam országos napilapjában. És fontos megmutatni a külföldi sajtót amúgy nem forgató magyar közönségnek, hogy mennyi támogatója van a magyar menekültpolitikának.

Ugyanakkor ez nem más, mint általánosítás. Azért, mert egy dán országos napilapban megjelent egy cikk, még nem lesz elismertebb a magyar kormány. Az is kétélyeket ébreszthet, hogy a cikk szerzője tulajdonképpen nem igazi újságíró, hanem – amint erre néhány klikkelés után bárki rábukkanhat – egy fiatal jobboldali, a dán Konzervatív Ifjúság nevű szervezet egyik vezetője, aki éppen az írás megjelenése előtti napokban találkozott Budapesten Kovács Zoltán kormánybiztosával. Ezt egyébként a fiatalember közösségi oldalára kipoztolt fotója is bizonyítja. Így válik kerekké a távirányított manipuláció: az ifjú jobboldali dán politikus budapesti kormányzati szintű látogatását követően ír egy cikket a dán lapnak, hogy a magyar köztelevízió másnap erről beszámoljon, megmutatva a közvéleménynek, lám, a távoli Dániában is elismerik a magyar kormány menekültügyben tett erőfeszítéseit.

Manipulációs példatár – amikor a több is túl sok, az a propaganda

Ha valamit sokszor mondanak, előbb-utóbb igaznak hisszük. Ha valamit sokan mondanak, akkor is ugyanez lehet a helyzet. Ha valamit folyamatosan ismételnék, hozzászokunk, és már nincs ránk hatással. Vagy talán éppen az ellenkezője az igaz. A közhíradó számos esetben, olyan vehemenciával számol be a kormányzati sikerekről, annyiszor ismétli meg az üzenetet – a nyomtaték kedvéért különböző szereplők tolmácsolásában – akár egy híradáson belül is, hogy végül beépül a fejekbe. De aki résen van, az felfedezi, ha információ helyett propagandával találkozunk.

A nyomtatékosítás érdekében alkalmazott ismétlésnek, valójában sulykolásnak több típusa létezik: az egyik, a legegyszerűbb módszer, amikor magát a szót vagy kifejezést mondják el többször. Ez főleg akkor lehet hatásos, ha a kommunikáció célja egy új, korábban nem létezett szó, vagy fogalom megtanítása a nézők számára. A másik eset, amikor a közgondolkodásba beépítendő kifejezést, illetve azzal azonos jelentésű más szöveget közvetítenek a nézőkhöz. Jellemző módja a

⁸ (Az Idomeninél készített összeállítás első része bemutatta, hogy 12 ezer menekült várakozik a határnál, részben a síneket is elfoglalva, immár 12 napja várják, hogy megnyissák a határt, pedig a macedón hatóságok hivatalos papírok nélkül nem engednek át senkit az év végéig. A menekültek azonban nem tángítanak, azt sem akarják, hogy befogadó állomásra szállítsák át őket. Az Idomeni zűrzavart követően szerkesztették be a dán lap cikkét, majd arról adtak hírt, hogy utoljára kedden volt összecsapás a migránsok és a rendőrök között, amikor a hatóságok megpróbálták a sátrakat eltávolítani a sínekről. Csaknem 300, főleg fiatal férfi kövekkel dobálta meg a rendőröket, akik inkább visszahúzódtak és nem vettek őrizetbe senkit.)

nyomatékosításnak, ha nem ugyanannak a szereplőnek a szájából hangzik el a rögzítendő szókapcsolat, hanem a híryanag összes megszólalója megismétli az adott szöveget.

A fél nyolcas híradóban – a koraesti rövidebb összeállítást követően – részletesen beszámoltak arról, hogy „drasztikusan” megemelkedett a családok otthonteremtési kedvezményét igénylők száma, február végéig 2400-an benyújtották az igényeket, ami nagy változás a korábbi havi 50 szocpol támogatáshoz képest.

Az összeállításban minden megszólaló nagy reményeket fűzött a nevén nevezett **családi otthonteremtéshez**, illetve rövidítve a **CSOK**-hoz, valamint azt hangsúlyozták, hogy a **kormány már ötféleképpen segíti az otthonteremtést**. Ez utóbbi dicsekvésszámba menő megjegyzés négyszer hangzott el a hír három perces feldolgozása során, az otthonteremtés és a CSOK kifejezések pedig 8-8 alkalommal voltak hallhatók. Elmondta a felkonferálás során a műsorvezető, utána az ingatlanos és a reménybeli támogatott, említette a tudósító, nyomatékosította a családügyi államtitkár és a miniszterelnöki kabinet parlamenti államtitkára.

Így vált az otthonteremtési intézkedésekről szóló tájékoztatás vegytiszta kormánypropagandává.

A közszolgálati médiaszolgáltató céljaként a médiatörvényben megfogalmazott kiegyensúlyozott, tárgyilagos és felelős hírszolgáltatással nem találkozunk a köztelevízióban a vizsgált napon. A Közzolgálati Kódex iránymutatásával szemben⁹ még csak nem is erre törekedett a közmédia. Hírműsor köntösébe öltöztetett, a kormány számára fontos témákat feldolgozó manipulatív tájékoztatást folytatott, és a szerkesztés, valamint a hírek feldolgozása során is jól tetten érhető volt a manipulációs eszközök alkalmazása. Tájékoztatása és hírszolgáltatása nem volt megbízható, nem nyújtotta a kellő információkat ahhoz, hogy a nézők önállóan formált saját véleményét alakíthassanak ki.

⁹ Közzolgálati Kódex – A közszolgálati médiaszolgáltatás alapvető elvei –C) A hírek, időszerű politikai műsorok sokoldalúságának, tárgyilagosságának és kiegyensúlyozottságának, a vitatott kérdések ismertetésének, a vélemények, nézetek sokféleségének bemutatására vonatkozó elvek – „A közszolgálati médiaszolgáltatás törvényben rögzített céljainak elérése érdekében a közszolgálati médiaszolgáltató feladatai ellátása során arra törekszik, hogy az időszerű politikai eseményekhez kapcsolódó műsorok során a pártok eltérő álláspontjai a nézők vagy hallgatók számára megismerhetők legyenek, és a műsorszámok kiegyensúlyozottan, a közérdekűség követelményének megfelelően tükrözzék az eltérő álláspontokat.”